

Posudek vedoucího diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Aneta Mikšíková
Název práce: Pojetí výchovy u Ericha Fromma

Vedoucí práce: PhDr. Martin Strouhal, Ph.D.
Oponent práce: doc. Jaroslav Kořa, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 59

Počet stránek příloh: 0

Počet titulů v seznamu literatury: 44

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	x		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

	x		
--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	x		
--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

	x		
--	---	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

	x		
--	---	--	--

Naplnění cílů práce

	x		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	x		
--	---	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	x		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	x		
--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Stručně vyložte podstatu frommovského pojetí výchovy; na jaké problémové okruhy Frommova díla je toto pojetí navázáno?
2. Čím je Frommovo dílo stále aktuální a čím může dnes oslovovat pedagogiku, resp. teorii výchovy?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Diplomová práce Anety Mikšíkové je pokusem o uchopení Frommova pojetí výchovy v širších souvislostech a) Frommových ideových inspirací (na co Fromm ve svém myšlení navazuje), b) Frommova díla psychologického a sociologického, jakož i c) v kontextu soudobých problémů na poli výchovy člověka. Práce je koncipována jako teoretická, resp. historicko-interpretativní: líčí pro Frommův život a dílo klíčové události a pokouší se je zasadit do souvislostí s Frommovým myšlenkovým vývojem. Vedle toho analyzuje základní pojmy Frommovy specifické psychoanalýzy a antropologie, s důrazem na koncepty humanismu, lásky, vzájemnosti aj., které jsou zásadní pro interpretaci frommovského pojetí výchovy jako kultivace lidské přirozenosti v lásce.

Práce je rozčleněna do 3 větších celků, jimž předchází stručná biografická data. Třetí (resp. v číslování práce čtvrtý oddíl) je vrcholem práce, v němž se autorka zabývá vlastním, pedagogicky relevantním tématem výchovy, jakkoli i v předchozích oddílech se této otázce dotýká. Je to logické s ohledem na dlouhé a mnohočetné vazby mezi problémy v humanitních vědách.

Na práci je třeba ocenit samostatnost autorky, text vznikl víceméně bez zásahu vedoucího. Na straně druhé se právě toto stalo největší slabinou práce, která i ve finálním stavu trpí jistými nedostatky, především pokud jde uspořádání témat a jejich návaznost. Tam jsou největší rezervy. Text tak postrádá přirozenou gradaci od východisek k formulaci „dílčích, kontextových“ problémů až k problému hlavnímu, přičemž ani ten není v textu jasně ohraničen. Jak jsem již výše naznačil, dá se to částečně přičíst určité „fluiditě“ problému výchovy ve Frommových textech, kdy výchovné implikace má skoro každý jím probíraný problém, ačkoli explicitě „vychovatelský“ text Fromm nikdy nenapsal. Povaha diplomové práce, způsob, jímž je její psaní rozvíjeno, však svědčí též o absenci reflektované metody, která by do výkladu vnesla větší řád a posloupnost.

V práci zůstaly též některé stylistické neobratnosti, nicméně autorka se je poctivě snažila v průběhu závěrečných konzultací odstranit (do jisté míry se to podařilo). Občas uskočilo formátování PPC, takže na některých stránkách není vždy hned zřejmé, k jakému dílu se vztahují citace a parafráze.

Na práci oceňuji vůli, s níž autorka k celému projektu přistoupila a také skutečnost, že přečetla řadu textů, bez nichž by takový text nemohl vzniknout. V soudobé pedagogice je tento typ prací stále vzácnější, a také metodologická příprava k nim není ošetřena tak do hloubky, jako v případě prací empirických. V neposlední řadě konstatuji, že autorka frommovskou problematiku uchopila ve správných intencích, dokázala vybrat z objemu textů klíčová témata a věcně správně je interpretovat, včetně jejich zasazení do aktuální společenské situace.

Vcelku diplomová práce Anety Mikšíkové splňuje nároky kladené na tento typ kvalifikačních prací a doporučuji ji k obhajobě s návrhem známky velmi dobře.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum, podpis: 26. 8. 2020